

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов
« 30 » 01 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
з каталогу вибіркових дисциплін
Публічні комунікації

для студентів

Спеціальності	052 Політологія
Освітнього рівня	першого (бакалаврського)
Освітньої програми	052.00.01 Політологія

Київ - 2020

Розробник:

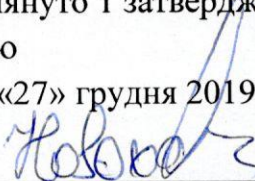
Белофастова Таїсія Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Викладач:

Белофастова Таїсія Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Протокол від № 6 від «27» грудня 2019 року

Завідувач кафедри Л. М. Новохатько

Робочу програму перевірено

_____ 20__ р.

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи О. А. Росінська

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	-
Курс	2	-
Семестр	4	-
Кількість змістових модулів з розподілом	2	-
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
Аудиторні	28	-
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – надати студентам знання з публічних комунікацій, сприяти формуванню комунікативної культури особистості.

Завдання дисципліни передбачають такі процеси:

- розвивати *інтегральну компетентність*: здатність виконувати комплексні завдання з вербальної комунікації в умовах публічності;
- розвивати *загальні компетентності* такі, як:
 - *Критичне мислення*. Здатність критично оцінювати отриману інформацію, використання логіки і раціональних міркувань, повнота аргументації для оцінки ситуації і правильності обраного шляху розв'язання задачі з урахуванням контексту. Усвідомлювати суспільне значення публічної діяльності і відповідальність за свою мовленнєву поведінку.
 - *Громадянська*. Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.
 - *Самоосвітня*. Здатність розвивати й підтримувати на якісному рівні професійну діяльність. Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.

- *Емоційний інтелект та емоційна компетентність.* Усвідомлення власного емоційного стану, самоконтроль і саморегуляція; самоповага і впевненість; уміння долати труднощі, стійкість до стресів; загальний оптимістичний настрій, ініціативність, налаштованість на позитивний результат.
- *Міжособистісна взаємодія.* Готовність та здатність виконувати завдання у складі групи, брати на себе відповідальність за виконання спільних робіт.
- розвивати *фахові компетентності* спеціалізації:
 - *Когнітивно-професійна.* Здатність оцінювати отримані знання з публічних технологій і застосовувати їх у професійній діяльності. Здатність вироблення критичного ставлення до власного мовлення і потребу постійно удосконалювати власну комунікативну майстерність в умовах публічності.
 - *Інформаційна.* Здатність створювати інформаційний продукт та ефективно його просувати. Здатність застосовувати традиційні та сучасні інформаційні технології у професійній діяльності. Володіння раціональною та ефективною технологією підготовки і результативною технікою презентації публічних текстів.
 - *Комунікативна.* Здатність до письмової та усної комунікації рідною мовою. Здатність до пояснення й переконання. Сформованість власного стилю спілкування. Вільне оперування засобами невербальної комунікації (знакові системи, зовнішність, міміка, жести, манера поведінки тощо). Володіння технологією ведення діалогічних і полілогічних форм публічної комунікації з урахуванням особливостей спілкування в умовах майбутньої професійної діяльності. Культура мовлення, комунікабельність, толерантність, артистичність. Здатність до публічної діяльності. Уміння розпізнавати та попереджати маніпулятивні технології.

3.Результати навчання за дисципліною:

- знати основні поняття з технологій публічної комунікації;
- уміти критично оцінювати отриману інформацію, логічно і раціонально мислити, застосовувати аргументацію для оцінки ситуації;
- усвідомлювати суспільне значення публічної комунікації і відповідальність за свою мовленнєву поведінку.
- вміти робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень;

- уміти діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю під час публічної дії;
- оцінювати отримані знання з публічних комунікацій та застосовувати їх у професійній діяльності;
- вміти виробляти критичне ставлення до власного мовлення і потребу постійно удосконалювати власну риторичну майстерність;
- вміти створювати інформаційний продукт та ефективно його просувати;
- вміти застосовувати монологічні форми інформаційного спрямування у професійній діяльності;
- володіти раціональною та ефективною технологією підготовки і результативною технікою виголошення публічних промов;
- вміти здійснювати письмову та усну комунікацію рідною мовою;
- здатність до пояснення й переконання;
- підтримувати власний стиль спілкування;
- вільно оперувати засобами невербальної комунікації (знакові системи, зовнішність, міміка, жести, манера поведінки тощо);
- володіти технологією ведення діалогічних і полілогічних форм публічної комунікації з урахуванням особливостей спілкування в умовах майбутньої професійної діяльності;
- адаптованість до публічної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви тем	Всього годин	Види занять і розподіл годин				
			Аудиторні			Самост. робота	МК.
			Лекції	Семінарські	Практичні		
МОДУЛЬ 1. Концептуальні основи публічної комунікації							
1	Вступ. Предмет, завдання та понятійний апарат навчальної дисципліни	8	2	2		4	
2	Публічний виступ як базова форма публічної комунікації Концепція публічної промови	16	4	4		8	
	Модульний контроль №1	2					2
	Разом	26	6	6		12	2
МОДУЛЬ 2. Підготовка і реалізація публічного виступу							
4	Композиція публічного виступу	12	4	2		6	
5	Продукування тексту публічної промови	8	2	2		4	
6	Умови ефективності публічного виступу	12	2	4		6	
	Модульний контроль №1	2					2
	Разом	34	8	8		16	2
	Разом за навчальним планом	60	14	14		28	4

5. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Монологічні форми публічної комунікації

Тема 1. Вступ. Предмет, завдання та понятійний апарат навчальної дисципліни

Поняття публічна комунікація. Основні показники поділу комунікації за видами.

Комунікативна культура особистості. Критерії оцінки сформованості. Сучасна проблематика публічних комунікацій.

Тема 2. Публічний виступ як базова форма публічної комунікації Концепція публічної промови

Концептуальний закон та закон моделювання аудиторії. Їх значення для публічної дії.

Вироблення концепції публічного виступу. Визначення предмета розмови і вироблення власного бачення; вибір проблеми або окремих, особливо важливих питань; вивчення стану проблеми в науковій, суспільно-політичній, фаховій літературі; критичне осмислення власних напрацювань з обраної проблеми і науково-літературних відомостей з неї.

Критерії вибору теми виступу: відповідність інтересам оратора та інтересам слухачів (загальнолюдським чи груповим); новизна і актуальність; дискусійність, проблемність.

Формування цільової установки виступу. Визначення мети виступу, що передбачає отримання бажаної реакції слухачів, на досягнення якої повинна бути спрямована вся робота спікера. Формулювання назви виступу, основні прийоми: надання образності; постановка запитань; залучення фразеологізмів, цитат; римування; використання «лексики інтриги».

Стадія комплектації і розробки як завершальна при виробленні концепції публічного виступу. Заглиблення у тему виступу через визначення її складових (особливо важливих питань): робота з емпіричним матеріалом; робота з енциклопедичним матеріалом; складання попереднього плану. Повне заглиблення в предмет промови: аналіз компаративного матеріалу; складання робочого плану.

Цільова установка публічного виступу, її різновиди: інформаційна, переконлива, що закликає до дії, «піднесення духу», розважальна, інтимна. Завдання інформаційної промови. Методи подачі матеріалу при інформування: розповідь, опис, розмірковування. Характерні ознаки інформаційної промови: актуальність повідомлення; відсутність суперечливих моментів; наявність елементів, які породжують зацікавленість слухачів; задоволення інформаційно-інтелектуальних очікувань слухачів. Принципи складання інформаційної промови: принцип «резервних знань» оратора, принцип жорсткості у відборі фактів; принцип взаємозв'язку

відомого і нового; принцип відображення динаміки мислення в ораторській промові. Мета закликаючих промов: примусити слухачів відчутти потребу зробити те, до чого їх закликає оратор. Вимоги до складання: врахувати актуальність теми для слухачів; оцінити здатність слухачів до дії, до яких закликає оратор; визначити силу опозиції; зв'язок програми дій, яку пропонує оратор, з можливістю реалізації їх потреб; розвиток мотивації слухачів на основі прикладів. Мета промови, яка спрямована на піднесення духу аудиторії: вплинути, в першу чергу, на почуття, активізуючи духовне життя; схилити слухачів до усвідомлення первинності обов'язку відносно особистої вигоди. Наповнена ідеями, патріотизму, героїзму, мужності. Не підлягає обговоренню і критиці. Відсутність нових фактів і прикладів. Інтонційно підвищена, пафосна. Використання лозунгу як переконливого елемента.

Закон моделювання аудиторії, його вимоги. Соціально-демографічні, суспільно-психологічні та індивідуально-особистісні особливості аудиторії, їх опрацювання для наступного забезпечення контакту з аудиторією у процесі виступу. Різновиди реакції аудиторії: байдужа, погоджувальна, конфліктна, конструктивна. Поведінка оратора під час публічного виступу в залежності від реакції аудиторії.

МОДУЛЬ 2. Підготовка і реалізація публічного виступу

Тема 3. Композиція публічного виступу

Етап підготовки промови, що передбачає процес організації публічного повідомлення, структуру майбутнього тексту, його композиції. Основні складові: виклад і аргументація.

Моделі викладу матеріалу: «лінійна схема», «фабульно-інтригуюча». Застосування в лінійних промовах хронологічного (історичного) і сюжетного методів. Методи фабульно-інтригуючої моделі: дедуктивний, індуктивний, аналогічний, концентричний.

Аргументація як логічна складова диспозиції. Логічна послідовність аргументації: теза, аргумент, демонстрація. Дотримання законів логіки як сприятливий фактор комунікативного процесу та особливості їх дотримання в ораторському мистецтві. Дія закону тотожності в ораторському мистецтві: будь-яка завершена думка зберігає свою форму і значення в межах певного визначеного контексту. Дотримання закону суперечності (два судження про одну річ не можуть бути одночасно істинними і неістинними), що запобігає виникненню у промові безвихідних ситуацій. Закон виключеного третього як основа для проведення дискусій. Використання у промові обґрунтованих доказів на основі закону достатньої підстави.

Поняття композиції (розподіл матеріалу на частини, співвідношення частин між собою і з усією промовою в цілому, послідовність їх розміщення) та робота оратора над структурою промови: структурування дібраного

матеріалу, дотримання мотивованого співвідношення частин, визначення порядку їх розташування.

Композиція промови: вступ, основна частина, завершення. Загальні правила побудови виступу: правило «золотого січення» та «ефект межі» в ораторському мистецтві. Прямий вступ і непрямий (з використанням зачину). Завдання вступу та завершення, прийоми їх конструювання. Структура вступу (обов'язкова та варіативна). Різновиди завершення промови: елегантний риторичний фінал та доцільний (підсумковий, типологічний, апелювальний). Можливі композиційні недоліки: порушення логічної послідовності, перенавантаження тексту теоретичними роздумами, відсутність доказовості основних положень, надмірна кількість порушених питань і проблем, шаблонна побудова.

Тема 4. Продукування тексту публічної промови

Етап мовного (вербального) оформлення промови, втілення змісту у мовні форми. Лексика обмеженого використання (професіоналізми; діалекти; терміни; слова іншомовного походження), особливості її застосування. Жаргонізми, їх заборона у публічних виступах

Робота над мовною формою виступу. Доступність викладу матеріалу: пропорційність співвідношення наукових і абстрактних слів у тексті промови, популяризація. Прийом популяризації тексту промови (описовий, етимологічний). Конкретність лексики (прийом конкретизації): запобігання використанню громіздких лексичних конструкцій, надмірних узагальнень. Багатоманітність номінативних засобів (використання розширених синонімічних рядів).

Особливості використання фактичних засобів (наведення прикладів, статистичних даних, наочності та іншого фактичного матеріалу). Цитування.

Виразність мови виступу. Поняття “троп” у риторичі як мовне явище, що уособлює відхилення від загальноприйнятих висловлювань. Метафора як найпоширеніший і найпродуктивніший в риторичі троп. Метонімія. Гіпербола. Епітет. Порівняння. Антономазія. Персоніфікація. Алгорія. Іронія. Тавтологія як небажане явище в публічному мистецтві.

Типи побудови фраз, їх емоційна сила впливу і ефективність. Риторичне запитання, риторичні оклик і звернення. Комунікативна функція повторень. Речення-періоди: градація, діалогізація, хід «питання-відповідь», парадокс. Фігура контрасту – антитеза. Інверсія. Парцеляція.

Тема 5. Умови ефективності публічного виступу

Образ спікера. Індивідуальні риси спікера (стиль виголошення промов, зовнішній вигляд). Тип оратора та його тестування. Культура мови оратора та її критерії (правильність, комунікативна відповідність, точність висловлювання, логічність викладу, ясність і доступність викладу, чистота мови, її виразність, різноманітність засобів вираження, естетичність, доцільність). Формування індивідуального стилю ораторства у поєднанні з

оптимальною манерою виступу. Причини невпевненості при публічному виступі, і шляхи їх подолання. Можливі помилки під час виголошення промови та формування вміння швидко на них реагувати.

Ефективність публічного виступу. Вплив характеру аудиторії на ефективність виступу. Образ аудиторії. Характеристика аудиторії за різними ознаками: за віком, за ставленням до оратора, за рівнем підготовленості, за рівнем освіченості, за професійними ознаками, за статевими ознаками, за типом психіки, за мірою однорідності, за кількісним складом тощо. Національна специфіка аудиторії. Ефективність виступу в різних типах аудиторії. Методика налагодження контакту з аудиторією, за І.Н.Кузнецовим, її основні етапи: зняття психологічного бар'єру, пошук спільних інтересів, визначення оптимальних принципів спілкування, виявлення можливих негативних аспектів спілкування, адаптація до аудиторії та встановлення контакту.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4
Відвідування на практичному занятті					
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40
Робота на практичному занятті					
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			61		88
Максимальна кількість балів	149				
Розрахунок коефіцієнта	Розрахунок: $149:100=1,49$ Приклад: Студент набрав 137 балів Оцінка: $137:1,49 = 92$ бали				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання Модуль 1.

1. Написати есе на одну із запропонованих тем:
 - Охарактеризуйте ступінь сформованості Вашої комунікативної культури.

- Яке місце, на Вашу думку, посідають публічні комунікації у Вашій майбутній професійній діяльності?

Модуль 2.

1. Підготувати презентацію про видання з проблем публічних комунікацій за встановленою схемою.
2. Розробити власний концептуальний задум майбутнього публічного виступу (на самостійно обрану тему) за встановленим алгоритмом:
 - визначити предмет розмови і сформулювати його власне бачення;
 - сформулювати тему;
 - виявити інтерес передбачуваної аудиторії;
 - сформулювати ідею;
 - визначити мету та цільову установку;
 - підбір назв;
 - окреслити перелік особливо важливих питань, які передають суть поставленої проблеми (складання попереднього плану);
 - з'ясувати стан досліджуваної проблеми в науковій, суспільно-політичній, фаховій літературі (бібліографічний опис джерел);
 - дати визначення основних понять.
3. Розробити три варіанти вступу на одну й ту ж саму тему, користуючись різними прийомами активізації уваги слухачів (обирається тема майбутнього публічного виступу)

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється самостійно кожним студентом у вигляді електронного документу.

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля, письмово, складається з трьох питань: двох теоретичних і одного практичного (або ситуативного).

Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 2, виконання кожної роботи є обов'язковим.

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань. Правильне виконання всіх завдань оцінюється максимально у 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Семестровий контроль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі заліку за результатами поточної роботи студента

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Рекомендовані джерела

1. Гестеланд Ричард Р. Кросс-культурное поведение в би знесе. Маркетинговые исследования, ведение переговоров, менеджмент в различных культурах / Пер. с англ. Днепропетровск: Баланс-Клуб, 21003. 288 с.
2. Глазунов С. В. Управлінське спілкування: навч. Посібник. Дніпропетр. нац. ун-т. – Д.: РВВ ДНУ, 2002. – 87 с.
3. Лихолат С.М. Етика бізнесу: навч. посібник. К. : Знання, 2013. – 367с.
4. Мацько Л. І. Риторика: навч. посібник / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. 311 с.
5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. К. : Тов-во «Знання», КОО, 2008. 291 с.
6. Сагач Г. М. Риторика: навч. посібник / Г. М. Сагач /Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Вид. дім "Ін Юре", 2000. – 565 с.
7. Сагач Г. М. Золотослів: навч. посібник з риторики / Г. М. Сагач / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К.: Школяр, 1998-. Ч.1. — 1998. — 378 с.
8. Чулінда Л. І. Риторична майстерність: посібник / під ред. Л. І. Чулінди, І. С. Паримського; Нац. акад. внутр. справ України, Укр. акад. зовн. торгівлі. — К., 2000. — 79 с.

8. Навчально-методична карта дисципліни «Публічні комунікації»

Разом: 60 год., з них лекції — 14 год., семінарські заняття – 14 год., модульний контроль — 4 год., 28 год. — самостійна робота.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		
Назва модуля					
Кількість балів за модуль	61 б.		88 б.		
Лекції	відвідування – 3 б.		відвідування – 3 б.		
Теми лекцій	Вступ. Предмет, завдання та понятійний апарат навчальної дисципліни 1 б.	Публічний виступ як базова форма публічної комунікації Концепція публічної промови 2 б.	Композиція публічного виступу 2 б.	Продуктування тексту публічної промови 1 б.	Умови ефективності публічного виступу 1 б.
Теми семінарських занять	Вступ. Предмет, завдання та понятійний апарат навчальної дисципліни 11 б.	Публічний виступ як базова форма публічної комунікації Концепція публічної промови 22 б.	Композиція публічного виступу 11 б.	Продуктування тексту публічної промови 11 б.	Умови ефективності публічного виступу 22 б.
Самостійна робота	5 б. x 2 = 10 б.		5 б. x 3 = 15 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 – 25 б.		Модульна контрольна робота 2 – 25 б.		
Разом	149 балів				